श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये उत्तरकाण्डे

॥ पञ्चमः सर्गः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

॥ पञ्चमः सर्गः ॥

सुकेशसन्ततीनां माल्यवत्सुमालिमालिनां सन्तानस्य वर्णनम्

सुकेशं धार्मिकं दृष्ट्वा वरलब्धं च राक्षसम्।
ग्रामणीर्नाम गन्धर्वो विश्वावसुसमप्रभः॥ **7.5.1** ॥

तस्य देववती नाम द्वितीया श्रीरिवात्मजा।
त्रिषु लोकेषु विख्याता रूपयौवनशालिनी॥ **7.5.2** ॥

तां सुकेशाय धर्मात्मा ददौ रक्षःश्रियं यथा।
वरदानकृतैश्वर्यं सा तं प्राप्य पतिं प्रियम्॥ **7.5.3** ॥

आसीद् देववती तुष्टा धनं प्राप्येव निर्धनः।
स तया सह संयुक्तो रराज रजनीचरः॥ **7.5.4** ॥

अञ्जनादभिनिष्क्रान्तः करेण्वेव महागजः।
ततः काले सुकेशस्तु जनयामास राघव॥ **7.5.5** ॥

त्रीन् पुत्राञ्जनयामास त्रेताग्निसमविग्रहान्।
माल्यवन्तं सुमालिं च मालिं च बलिनां वरम्॥ **7.5.6** ॥

त्रींस्त्रिनेत्रसमान् पुत्रान् राक्षसान् राक्षसाधिपः।
त्रयो लोका इवाव्यग्राः स्थितास्त्रय इवाग्नयः॥ **7.5.7** ॥

त्रयो मन्त्रा इवात्युग्रास्त्रयो घोरा इवामयाः।
त्रयः सुकेशस्य सुतास्त्रेताग्निसमतेजसः॥ **7.5.8** ॥

विवृद्धिमगमंस्तत्र व्याधयोपेक्षिता इव।
वरप्राप्तिं पितुस्ते तु ज्ञात्वैश्वर्यं तपोबलात्॥ **7.5.9** ॥

तपस्तप्तुं गता मेरुं भ्रातरः कृतनिश्चयाः।
प्रगृह्य नियमान् घोरान् राक्षसा नृपसत्तम॥ **7.5.10** ॥

विचेरुस्ते तपो घोरं सर्वभूतभयावहम्।
सत्यार्जवशमोपेतैस्तपोभिर्भुवि दुर्लभैः॥ **7.5.11** ॥

सन्तापयन्तस्त्रीन् लोकान् सदेवासुरमानुषान्।
ततो विभुश्चतुर्वक्त्रो विमानवरमाश्रितः॥ **7.5.12** ॥

सुकेशपुत्रानामन्त्र्य वरदोऽस्मीत्यभाषत।
ब्रह्माणं वरदं ज्ञात्वा सेन्द्रैर्देवगणैर्वृतम्॥ **7.5.13** ॥

ऊचुः प्राञ्जलयः सर्वे वेपमाना इव द्रुमाः।
तपसाऽऽराधितो देव यदि नो दिशसे वरम्॥ **7.5.14** ॥

अजेयाः शत्रुहन्तारस्तथैव चिरजीविनः।
प्रभविष्णवो भवामेति परस्परमनुव्रताः॥ **7.5.15** ॥

एवं भविष्यथेत्युक्त्वा सुकेशतनयान् विभुः।
स ययौ ब्रह्मलोकाय ब्रह्मा ब्राह्मणवत्सलः॥ **7.5.16** ॥

वरं लब्ध्वा तु ते सर्वे राम रात्रिञ्चरास्तदा।
सुरासुरान् प्रबाधन्ते वरदानसुनिर्भयाः॥ **7.5.17** ॥

तैर्बाध्यमानास्त्रिदशाः सर्षिसङ्घाः सचारणाः।
त्रातारं नाधिगच्छन्ति निरयस्था यथा नराः॥ **7.5.18** ॥

अथ ते विश्वकर्माणं शिल्पिनां वरमव्ययम्।
ऊचुः समेत्य संहृष्टा राक्षसा रघुसत्तम॥ **7.5.19** ॥

ओजस्तेजोबलवतां महतामात्मतेजसा।
गृहकर्ता भवानेव देवानां हृदयेप्सितम्॥ **7.5.20** ॥

अस्माकमपि तावत् त्वं गृहं कुरु महामते।
हिमवन्तमुपाश्रित्य मेरुं मन्दरमेव वा॥ **7.5.21** ॥

महेश्वरगृहप्रख्यं गृहं नः क्रियतां महत्।
विश्वकर्मा ततस्तेषां राक्षसानां महाभुजः॥ **7.5.22** ॥

निवासं कथयामास शक्रस्येवामरावतीम्।
दक्षिणस्योदधेस्तीरे त्रिकूटो नाम पर्वतः॥ **7.5.23** ॥

सुवेल इति चाप्यन्यो द्वितीयो राक्षसेश्वराः।
शिखरे तस्य शैलस्य मध्यमेऽम्बुदसन्निभे॥ **7.5.24** ॥

शकुनैरपि दुष्प्रापे टङ्कच्छिन्नचतुर्दिशि।
त्रिंशद्योजनविस्तीर्णा शतयोजनमायता॥ **7.5.25** ॥

स्वर्णप्राकारसंवीता हेमतोरणसंवृता।
मया लङ्केति नगरी शक्राज्ञप्तेन निर्मिता॥ **7.5.26** ॥

तस्यां वसत दुर्धर्षा यूयं राक्षसपुङ्गवाः।
अमरावतीं समासाद्य सेन्द्रा इव दिवौकसः॥ **7.5.27** ॥

लङ्कादुर्गं समासाद्य राक्षसैर्बहुभिर्वृताः।
भविष्यथ दुराधर्षाः शत्रूणां शत्रुसूदनाः॥ **7.5.28** ॥

विश्वकर्मवचः श्रुत्वा ततस्ते राक्षसोत्तमाः।
सहस्रानुचरा भूत्वा गत्वा तामवसन् पुरीम्॥ **7.5.29** ॥

दृढप्राकारपरिखां हैमैर्गृहशतैर्वृताम्।
लङ्कामवाप्य ते हृष्टा न्यवसन् रजनीचराः॥ **7.5.30** ॥

एतस्मिन्नेव काले तु यथाकामं च राघव।
नर्मदा नाम गन्धर्वी बभूव रघुनन्दन॥ **7.5.31** ॥

तस्याः कन्यात्रयं ह्यासीद्धीश्रीकीर्तिसमद्युति।
ज्येष्ठक्रमेण सा तेषां राक्षसानामराक्षसी॥ **7.5.32** ॥

कन्यास्ताः प्रददौ हृष्टा पूर्णचन्द्रनिभाननाः।
त्रयाणां राक्षसेन्द्राणां तिस्रो गन्धर्वकन्यकाः॥ **7.5.33** ॥

दत्ता मात्रा महाभागा नक्षत्रे भगदैवते।
कृतदारास्तु ते राम सुकेशतनयास्तदा॥ **7.5.34** ॥

चिक्रीडुः सह भार्याभिरप्सरोभिरिवामराः।
ततो माल्यवतो भार्या सुन्दरी नाम सुन्दरी॥ **7.5.35** ॥

स तस्यां जनयामास यदपत्यं निबोध तत्।
वज्रमुष्टिर्विरूपाक्षो दुर्मुखश्चैव राक्षसः॥ **7.5.36** ॥

सुप्तघ्नो यज्ञकोपश्च मत्तोन्मत्तौ तथैव च।
अनला चाभवत् कन्या सुन्दर्यां राम सुन्दरी॥ **7.5.37** ॥

सुमालिनोऽपि भार्याऽऽसीत् पूर्णचन्द्रनिभानना।
नाम्ना केतुमती राम प्राणेभ्योऽपि गरीयसी॥ **7.5.38** ॥

सुमाली जनयामास यदपत्यं निशाचरः।
केतुमत्यां महाराज तन्निबोधानुपूर्वशः॥ **7.5.39** ॥

प्रहस्तोऽकम्पनश्चैव विकटः कालिकामुखः।
धूम्राक्षश्चैव दण्डश्च सुपार्श्वश्च महाबलः॥ **7.5.40** ॥

संह्रादिः प्रघसश्चैव भासकर्णश्च राक्षसः।
राका पुष्पोत्कटा चैव कैकसी च शुचिस्मिताः ॥ **7.5.41** ॥

कुम्भीनसी च इत्येते सुमालेः प्रसवाः स्मृताः ॥ **7.5.42** ॥

मालेस्तु वसुदा नाम गन्धर्वी रूपशालिनी।
भार्यासीत् पद्मपत्राक्षी स्वक्षी यक्षीवरोपमा ॥ **7.5.43** ॥

सुमालेरनुजस्तस्यां जनयामास यत् प्रभो।
अपत्यं कथ्यमानं तु मया त्वं शृणु राघव ॥ **7.5.44** ॥

अनलश्चानिलश्चैव हरः सम्पातिरेव च।
एते विभीषणामात्या मालेयास्ते निशाचराः ॥ **7.5.45** ॥

ततस्तु ते राक्षसपुङ्गवास्त्रयो
निशाचरैः पुत्रशतैश्च संवृताः।
सुरान् सहेन्द्रानृषिनागयक्षान्
बबाधिरे तान् बहुवीर्यदर्पिताः ॥ **7.5.46** ॥

जगद्भ्रमन्तोऽनिलवद् दुरासदा
रणेषु मृत्युप्रतिमानतेजसः।
वरप्रदानादपि गर्विता भृशं
क्रतुक्रियाणां प्रशमङ्कराः सदा ॥ **7.5.47** ॥

॥ इत्यार्षे श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये
उत्तरकाण्डे पञ्चमः सर्गः ॥